

Προκλήσεις (challenges) στο διαδίκτυο

Η παρουσίαση στηρίζεται στον οδηγό βέλτιστων πρακτικών αντιμετώπισης των διαδικτυακών προκλήσεων που εξέδωσε το καλοκαίρι του 2019 ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός INSAFE

Διαφορετικοί τύποι προκλήσεων στο διαδίκτυο

- ➔ Αστείες προκλήσεις (π.χ προσπάθησε να μη γελάσεις)
- ➔ Προκλήσεις φιλανθρωπίας (πρόκληση πάγου)
- ➔ Εξωφρενικές προκλήσεις (λήψη selfie σε δυνητικά επικίνδυνα μέρη)
- ➔ Τρομακτικές προκλήσεις (Momo/ BlueWhale)
- ➔ Αύξηση της ευαισθητοποίησης (selfie χωρίς μακιγιάζ)
- ➔ Προκλήσεις πόνου/ αυτοτραυματισμοί
- ➔ Βία / εκφοβισμός προς τους άλλους
- ➔ Εξαιρετικά «αθλητικές» προκλήσεις
- ➔ Προκλήσεις διατροφικής διαταραχής

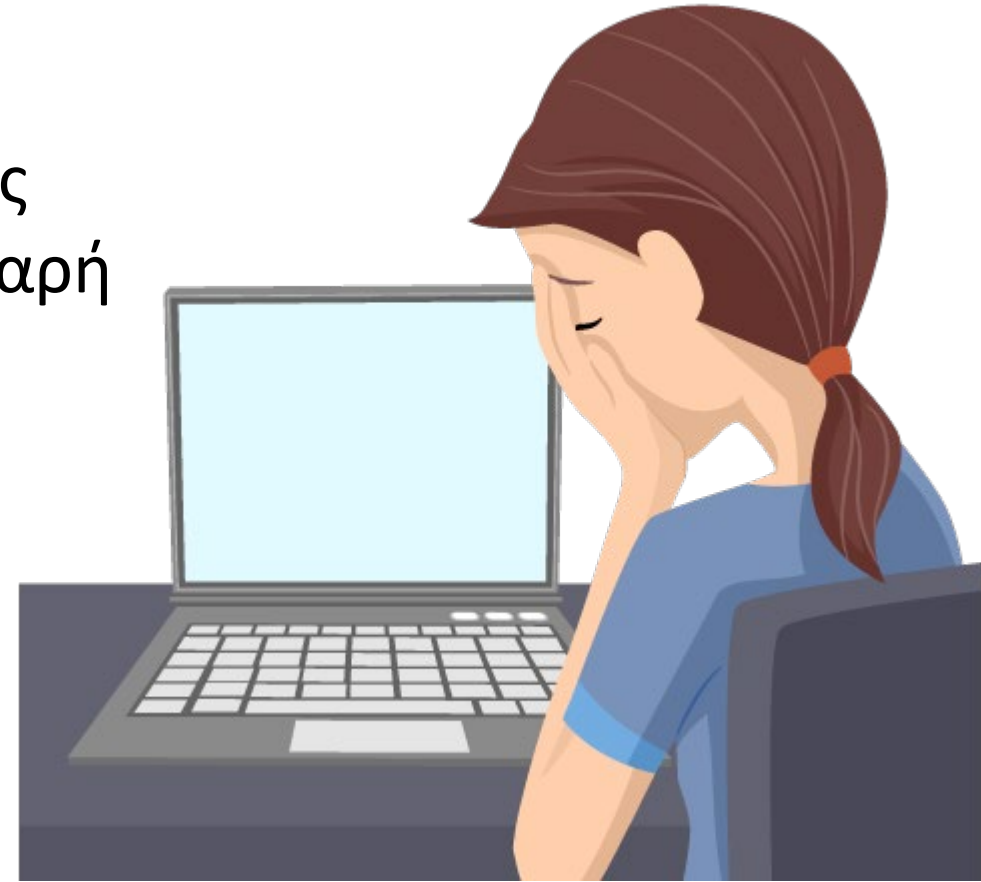
Διαφορετικοί τύποι προκλήσεων στο διαδίκτυο

Οι προκλήσεις ποικίλλουν σημαντικά και δεν επιφέρουν όλες προβλήματα ή αρνητικές συνέπειες. Κάποιες μάλιστα μόνο μας διασκεδάζουν ή χρησιμοποιούνται ως μέσο ευαισθητοποίησης για κάποιο σκοπό όπως π.χ η πρόκληση του «κουβά με τον πάγο» που βοήθησε να συγκεντρωθούν δωρεές πάνω από 100 εκατομμύρια δολάρια για τη νόσο των νευρώνων.

Επικίνδυνες προκλήσεις

Περιεχόμενο που ενθαρρύνει βία ή επικίνδυνες δραστηριότητες που μπορεί να προκαλέσουν σοβαρή σωματική βλάβη, ακόμα και θανάσιμο τραυματισμό.

Γιατί είναι δημοφιλείς στους νέους

01

Για διασκέδαση

τα παιδιά και οι νέοι απολαμβάνουν να παρακολουθούν και να συμμετέχουν σε φάρσες και προκλήσεις πολύ καιρό πριν εμφανιστεί το διαδίκτυο.

02

Για ανταγωνισμό

όλοι αγαπούν τον ανταγωνισμό ειδικά αν αναπτύσσεται μέσα σε ένα δυνητικά τεράστιο κοινό όπως αυτό του διαδικτύου.

03

Για προσοχή

Οι άνθρωποι θέλουν να αισθάνονται ότι ανήκουν κάπου και ότι οι άλλοι ενδιαφέρονται για αυτούς και για αυτά που κάνουν.

04

Για τα like/click

Περισσότεροι οπαδοί σημαίνουν όχι μόνο περισσότερη προσοχή αλλά πολλές φορές και περισσότερα χρήματα.

05

Από περιέργεια/μιμητισμό

Αφού κάποιος άλλος μπορεί να ξεπεράσει τα όρια, μπορώ κι εγώ...

06

Για κοινωνικούς-ψυχολογικούς παράγοντες

η ευχαρίστηση από την ατυχία κάποιου άλλου δεν είναι κάτι νέο.

Γνωρίζουμε από την επιστημονική έρευνα ότι ο προ-μετωπικός φλοιός του εφηβικού εγκεφάλου δεν έχει αναπτυχθεί πλήρως και έτσι οι νέοι δυσκολεύονται να εκτιμήσουν και να διαχειριστούν τον κίνδυνο ή να εξετάσουν ενδεχόμενες αρνητικές συνέπειες αυτού που πρόκειται να κάνουν. Προσελκύονται από τη συγκίνηση, τον κίνδυνο και τον ενθουσιασμό (και συχνά ενθαρρύνονται από τους συνομηλίκους τους) ή την ευκαιρία για μια στιγμή φήμης. Στα αγόρια, αυτό το κομμάτι του εγκεφάλου αναπτύσσεται πλήρως μέχρι τα 25 έτη και στα κορίτσια μέχρι τα 20 έτη, πράγμα που σημαίνει ότι τους γοητεύουν κάποιες από αυτές τις προκλήσεις χωρίς να υπολογίζουν τις συνέπειες.

Πιθανοί κίνδυνοι

1

Θανάσιμος αυτοτραυματισμός

2

Σωματική βλάβη

3

Προώθηση βίας

4

Παραβίαση νόμων/ δικαιωμάτων των άλλων

5

Έλλειψη ενσυναίσθησης και σεβασμού

Πιθανοί κίνδυνοι

6

Κακή επιλογή προτύπων

7

Απώλεια αξιών

8

Αποκλεισμός από τη μη συμμετοχή/κοινωνική πίεση

9

Διασπορά προσωπικών δεδομένων

10

Σχηματισμός κακής διαδικτυακής φήμης

Το ευάλωτο της ηλικίας, η περιέργεια, η ομότιμη πίεση, η τάση μιμητισμού, καθώς και η αίσθηση του ανήκειν, λαμβάνοντας υπόψη και τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης ηλικιακής περιόδου των παιδιών, των εφήβων και των νέων, δραματίζουν καθοριστικό και ενισχυτικό παράγοντα στην έκθεση σε τέτοιους κινδύνους. Επομένως, καθίσταται επιτακτικό και αναγκαίο να μας απασχολεί, όχι μόνο ως ιδιότυπο και μεμονωμένο «φαινόμενο», αλλά ως μέρος ενός συνόλου επιβλαβών συμπεριφορών και σύστοιχων κινδύνων, οι οποίες απαιτούν συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση.

Συμβουλές για γονείς/εκπαιδευτικούς

- ➔ Κρατήστε ανοιχτές τις γέφυρες επικοινωνίας με το παιδί σας.
- ➔ Ενδιαφερθείτε για τη διαδικτυακή του ενασχόληση και συζητήστε μαζί του τι του αρέσει να κάνει στο διαδίκτυο.
- ➔ Ελέγχετε τη συναισθηματική του ευημερία

Συμβουλές για γονείς/εκπαιδευτικούς

- ➔ Επιβλέψτε διακριτικά τις διαδικτυακές τους δραστηριότητες και ενημερώστε για τους κινδύνους στο Διαδίκτυο, χωρίς ωστόσο να υπερβάλλετε για τη φύση του κινδύνου και το βαθμό στον οποίο το ίδιο το Διαδίκτυο είναι ένα επικίνδυνο περιβάλλον.

Συμβουλές για γονείς/εκπαιδευτικούς

- ➔ Είναι σημαντικό να συγκεντρώσετε από έγκυρες πηγές όλες τις πληροφορίες που χρειάζεστε, για να είστε σε θέση να ενημερώσετε και να υποστηρίξετε αποτελεσματικά το παιδί σας.
- ➔ Ξεκινήστε μια συζήτηση σχετικά με τις διαδικτυακές προκλήσεις που μπορεί να έχουν προκαλέσει το ενδιαφέρον του παιδιού σας, ενημερώστε το για αυτές, αλλά και γενικότερα για τις προκλήσεις στο Διαδίκτυο χωρίς όμως κριτική διάθεση.

Συμβουλές για γονείς/εκπαιδευτικούς

➔ Αποφύγετε να παρουσιάσετε ενοχλητικό ή τρομακτικό περιεχόμενο.

➔ Ο χαρακτηρισμός/ονομασία μιας πρόκλησης μπορεί να συμβάλει στην περαιτέρω διάδοσή της οπότε μιλήστε χωρίς να εξάρτε την περιέργεια του παιδιού.

Συμβουλές για γονείς/εκπαιδευτικούς

- ➔ Είναι σημαντικό να δώσετε στο παιδί σας τις στρατηγικές για την αντιμετώπιση τέτοιου διαδικτυακού περιεχομένου και προκλήσεων
- ✓ Να κρατήσει αποδεικτικά στοιχεία (στιγμιότυπα οθόνης-screen shots),
  - ✓ Να αναφέρει, μέσω εργαλείων αναφοράς καταγγελίας, το περιστατικό και τα αποδεικτικά στοιχεία,
  - ✓ Να μπλοκάρει το άτομο (π.χ., προφίλ) ή τον αριθμό που το παρενοχλεί,
  - ✓ Να αναφέρει, άμεσα, το γεγονός σε εσάς ή σε ενήλικα που εμπιστεύεται,
  - ✓ Να απευθυνθεί σε εξειδικευμένους φορείς όπως

Συμβουλές για γονείς/εκπαιδευτικούς

- ➔ Υπενθυμίστε και εξηγήστε ότι είναι εντάξει να πουν ΟΧΙ στους συνομηλίκους τους σε πράγματα που δεν αισθάνονται άνετα και υπερτονίστε ότι είναι σημαντικό να κάνουν τις δικές του προσωπικές επιλογές.
- ➔ Εάν το παιδί έχει δει ενοχλητικό ή τρομακτικό περιεχόμενο, είναι σημαντικό να του μιλήσετε για τη συγκεκριμένη εμπειρία, να το υποστηρίξετε και, εάν απαιτείται, να το βοηθήσετε με πρόσθετη υποστήριξη.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ-ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

SaferInternet4Kids.gr

ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

 www.saferinternet4kids.gr

help
saferinternet **line**
210 6007686
 www.help-line.gr

Γραμμή βοήθειας

safeLine
 www.safeline.gr

Γραμμή παράνομου περιεχομένου

 www.inhope.org
www.betterinternetforkids.eu

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

 www.forth.gr

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση
Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»